

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Основи науково-педагогічних досліджень у спеціальній освіті» Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність <u>016 Спеціальна освіта</u> Освітня програма <u>«Корекційна психопедагогіка та логопедія»</u> Рік навчання <u>2, семестр 3</u> Форма навчання <u>денна</u> Кількість кредитів ЄКТС <u>6</u> Мова викладання <u>українська</u>
Лектор курсу Контактна інформація лектора (e-mail)	Карабанова Надія Семенівна naadiy.k@gmail.com

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта/Педагогіка	Нормативна
	016 Спеціальна освіта	Рік навчання 2
Кількість годин / кредитів <u>180/6</u>	Корекційна психопедагогіка та логопедія	Семестр 3
		Лекції <u>32 год.</u>
		Практичні <u>24 год.</u>
		Лабораторні <u>24 год.</u>
ІНДЗ: <u>немає</u>	Перший (бакалаврський)	Самостійна робота <u>88 год.</u>
		Консультації <u>12 год.</u>
		Форма контролю: залік
Мова навчання <i>українська</i>		

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові *Карабанова Надія Семенівна*

Науковий ступінь *кандидат педагогічних наук*

Вчене звання *доцент*

Посада *доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти*

Контактна інформація +38(095) 5610978, naadiy.k@gmail.com

Дні занять (<http://194.44.187.20/cgibin/timetable.cgi?n=700>)

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Силабус із навчальної дисципліни «Основи науково-педагогічних досліджень у спеціальній освіті» є нормативним документом Волинського національного університету імені Лесі Українки, який розроблено кафедрою спеціальної та інклюзивної освіти на основі освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти відповідно до навчального плану для галузі знань 01 Освіта, спеціальності 016 Спеціальна освіта денної форми навчання. Силабус укладено згідно з вимогами Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС). Силабус визначає обсяги знань, які повинен опанувати здобувач першого (бакалаврського) рівня відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Основи науково-педагогічних досліджень у спеціальній освіті», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

Навчальна дисципліна «Основи науково-педагогічних досліджень у спеціальній освіті», належить до циклу нормативних дисциплін загальної підготовки бакалаврської освітньо-професійної програми «Корекційна психопедагогіка та логопедія» зі спеціальності 016 Спеціальна освіта і має за мету надання студентам знань про сучасні нормативні законодавчі документи щодо розвитку та вдосконалення педагогічної освіти в Україні; методологію наукових досліджень у педагогіці, її специфіку; провідні методи науково-педагогічних досліджень та вміння їх використовувати у практичній діяльності; методики проведення наукових досліджень у початковій школі, дошкільних закладах; основи нових підходів до проведення, оформлення та представлення результатів науково-пошукової діяльності.

Зміст дисципліни «Основи науково-педагогічних досліджень у спеціальній освіті» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців у сфері спеціальної освіти, норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

2. Пререквізити: Педагогіка загальна та спеціальна, Педагогічні технології: навчання через гру .

3. Мета навчальної дисципліни: формування у майбутніх фахівців систематизованих уявлень, теоретичних знань та практичних умінь, які б

дозволили їм адекватно і ефективно використовувати одержані знання з методології, методики та організації науково-педагогічного дослідження у своїй професійній діяльності.

Завдання навчальної дисципліни:

- забезпечити високий рівень професійної підготовки студентів шляхом ознайомлення їх з колом актуальних педагогічних проблем та озброєння принципами наукового підходу до постановки, оцінювання та їх вирішення;

- вдосконалити загально-навчальні уміння з опрацювання та вивчення літературних педагогічних першоджерел: вміння здійснювати науковий огляд систематизованих першоджерел, користуватись прийомами швидкого, уповільненого, вибіркового та змішаного читання, засобами накопичення матеріалів в процесі критичного аналізу літератури;

- озброїти студентів початковими знаннями та вміннями з основ проведення наукового дослідження;

- формувати уміння і навички використання дослідницьких методів (діагностичних та формуючих) для вирішення практичних завдань навчання та виховання дітей з особливими потребами;

- розвивати прогностичні уміння майбутніх фахівців, базуючись на їх емпіричному досвіді та отриманих знаннях;

- підготувати студентів до здійснення самостійного педагогічного дослідження та оформлення його у вигляді курсової роботи зі спеціальної освіти;

- сприяти розвитку інтересу та прагнення до наукової діяльності, самостійності мислення;

- формувати в процесі навчання професійну майстерність, організаційно-методичні навички, вміння творчо використовувати результати вітчизняних та зарубіжних наукових досліджень в практиці навчання і виховання дітей з особливими потребами.

4. Результати навчання (компетентності).

Інтегральна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні компетентність проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 8. Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.

СК 3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.

СК 5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.

СК 8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.

СК 9. Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.

СК 15. Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.

СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СК 18. Здатність будувати педагогічні й соціальні стосунки на основі загальнолюдських та національних цінностей; поєднувати сучасну спеціальну та інклюзивну освітню практику з глибоким осмисленням теорій і технологій видатних педагогів, психологів, лікарів, філософів.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН1. Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.

ПРН2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.

ПРН4. Застосовувати для розв'язування складних задач спеціальної освіти сучасні методи діагностики психофізичного розвитку дітей, критично оцінювати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рекомендації щодо створення найоптимальніших умов для здобуття освіти.

ПРН5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.

ПРН6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.

ПРН7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.

ПРН8. Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.

ПРН10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.

ПРН11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно-розвивального навчання дітей з особливими освітніми потребами.

ПРН14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.

ПРН15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.

ПРН17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Лаб.	Конс.	Сам. роб.
Змістовий модуль 1. Проектування наукового дослідження, аналіз даних та оформлення результатів						
Тема 1. Теоретичні основи наукових досліджень	4	2	-	-	-	2
Тема 2. Проект та програма емпіричного наукового дослідження	7	2	2	-	1	2
Тема 3. Формування вибіркової сукупності	4	2	-	-	-	2
Тема 4. Обробка та аналіз даних, отриманих у процесі наукового дослідження	7	2	2	-	1	2
Тема 5. Оформлення результатів наукового дослідження	7	2	2	-	1	2
Змістовий модуль 2. Емпіричні методи наукових досліджень у сфері спеціальної освіти						
Тема 6. Метод спостереження в наукових дослідженнях у сфері спеціальної освіти	10	2	1	2	1	4
Тема 7. Метод анкетування в наукових дослідженнях у сфері спеціальної освіти	10	2	1	2	1	4
Тема 8. Методи соціометрії в наукових дослідженнях у сфері соціальної освіти	10	2	1	2	1	4

Тема 9. Експеримент у наукових дослідженнях у сфері соціальної освіти	12	2	1	2	1	6
Тема 10. Методи аналізу документів у наукових дослідженнях у сфері спеціальної освіти	11	2	2	2	1	4
Змістовий модуль 3. Статистичні методи аналізу даних, отриманих у процесі наукових досліджень						
Тема 11. Табулювання та представлення даних	14	2	2	2	-	8
Тема 12. Статистична експертиза рядів даних	14	2	2	2	-	8
Тема 13. Теоретичні основи використання непараметричних методів статистичного аналізу даних	12	2	-	2	-	8
Тема 14. Оцінка достовірності відмінностей у рівневі досліджуваної ознаки при порівнянні показників, виміряних у двох групах (Q - критерій Розенбаума, U - критерій Манна-Уїтні)	15	2	2	2	1	8
Тема 15. Оцінка достовірності відмінностей у рівневі досліджуваної ознаки при порівнянні показників, виміряних у трьох і більше групах (H - критерій Крускала-Уолліса)	15	2	2	2	1	8
Тема 16. Оцінка достовірності виявлених тенденцій у показниках досліджуваної ознаки при порівнянні даних, виміряних у трьох і більше групах (S - критерій тенденцій Джонкіра)	14	1	2	2	1	8
Тема 17. Оцінка достовірності зсувів у значеннях досліджуваної ознаки, які були зафіксовані в процесі двох вимірювань, проведених в одній і тій самій групі (G критерій знаків, T критерій Вілкоксона).	14	1	2	2	1	8
Разом	180	32	24	24	12	88
Види підсумкових робіт (за потреби, на розсуд викладача, кафедри)						60
Модульна контрольна робота 1						20
Модульна контрольна робота 2						20
Модульна контрольна робота 3						20

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно і якісно виконати завдання.

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Основи науково-педагогічних досліджень у спеціальній освіті» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів здійснюється з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу. Реферативні дослідження, творчі завдання, конспекти презентації, анотації прочитаної додаткової літератури, есе тощо, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на практичних заняттях.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань, тестів або в режимі комп'ютерної діагностики.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

У форс-мажорних ситуаціях навчання може проходити також в он-лайн формі (за погодженням з деканатом). Вимоги до студентів залишаються такими ж.

Академічна доброчесність: виконані завдання студентів мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (з кожної теми віднімається один бал від отриманого).

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Оцінювання здійснюється відповідно до Положення про оцінювання навчальних досягнень студентів за кредитно-модульною системою.
<https://ed.vnu.edu.ua/upload/docs/34/d57a3defea8df2754eb8599a0234845e.pdf>

Формою підсумкового контролю є залік.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки (менше 60 балів), або за бажанням підвищити рейтинг, студент складає залік в усній формі. Результати модульної контрольної роботи скасовуються. Максимальна кількість балів при складанні заліку 60 балів. Якщо студент набирає за результатами поточного і модульного контролю менше 60 балів, залік він складає повторно.

Перелік питань до заліку

1. Місце наукових досліджень у професійній діяльності соціального працівника. Взаємозв'язок методології, методів і методик дослідження.
2. Розробка проекту дослідження. Уточнення інформаційних потреб.
3. Технологія підготовки програми дослідження.
4. Визначення підходів до відбору учасників дослідження.
5. Поняття вибірки та основні проблеми її формування.
6. Ймовірнісний тип відбору елементів вибірки. Принципи групування генеральної сукупності при реалізації стохастичного підходу до формування вибірки.
7. Цілеспрямований відбір елементів вибірки. Особливості реалізації принципів типовості та квот при формуванні вибірки.
8. Обсяг вибіркової сукупності.
9. Класифікація методів наукових досліджень.
10. Спостереження як метод наукового дослідження, особливості його практичного застосування.
11. Анкетування як метод наукового дослідження: стандартизована анкета, види анкетування, класифікація запитань анкети.
12. Розробка анкети (конституювання запитань, компонування та узгодження різних тематичних блоків, складання вступного звернення та інструкції респонденту, побудова загальної композиції анкети, класифікація запитань анкети, загальна композиція анкети, перевірка та апробування анкети).
13. Соціометрія як метод наукового дослідження: поняття “мала група”, класифікація малих груп як соціальних утворень.
14. Процедурні аспекти соціометрії, методика проведення соціометричного дослідження, соціометричні індекси.
15. Експеримент як метод наукового дослідження: природний та лабораторний експеримент та їх особливості.
16. Структура, програма, етапи організації і проведення експерименту, вимоги до ефективного проведення наукового експерименту.
17. Методи аналізу документів у наукових дослідженнях: традиційний та формалізований (контент-аналіз) методи аналізу документів.
18. Специфіка й методика застосування методу контент-аналізу.
19. Підготовка до обробки даних, отриманих у ході соціально-педагогічного дослідження. Процедура обробки анкет.

20.Рівні аналізу даних, отриманих у процесі наукового дослідження. Сутність 1-го рівня аналізу даних.

21.Представлення даних, одержаних у процесі наукового дослідження у вигляді частотних та відсоткових розподілів: вибір виду розподілу, вимоги щодо точності подання, порядку формування відсоткових розподілів, опису даних, які у них наводяться.

22.Шкали вимірювання досліджуваних ознак та їх характеристика.

23.Методи виявлення центральних тенденцій в даних, отриманих у процесі вимірювання досліджуваних ознак за допомогою номінальної, порядкової (рангової, інтервальної), метричної (шкали відношень) шкал вимірювань.

24.Оцінка варіабельності даних, отриманих у процесі вимірювання досліджуваних ознак за допомогою номінальної, порядкової (рангової, інтервальної), метричної (шкали відношень) шкал вимірювань.

25.Основні вимоги до оформлення результатів наукового дослідження.

26.Поняття вимірювання, шкали вимірювання. Особливості використання номінальної, порядкової та метричної шкал, можливості шкал вимірювання.

27.Ознаки, змінні та їх вимірювання, символи, дані та операції, символічні позначення, підрядковий індекс. Поняття сігма (Σ), представлення виразів через сігма-позначення.

28.Незгрупований ряд. Основні правила ранжування даних.

29.Представлення даних у вигляді розподілу частот.

30.Процес побудови розподілу згрупованих частот.

31.Поняття квантиля, квартиля, дециля, процентиля, обчислення процентилів.

32.Графічне представлення розподілів частот.

33.Узагальнюючі характеристики масивів емпіричних даних, за якими можна судити про наявність чи відсутність центральних тенденцій: мода, медіана, середнє арифметичне. Поняття „мода”, угоди про використання моди, унімодальна, бімодальна множина даних, знаходження моди у випадках коли дані представлені у вигляді незгрупованого ряду або представлені у вигляді розподілу частот.

34.Поняття „медіана”, знаходження медіани у випадках коли дані представлені у вигляді незгрупованого ряду або представлені у вигляді розподілу частот. Знаходження середнього арифметичного.

35.Узагальнюючі характеристики, на основі яких можна судити про змінливість у масивах емпіричних даних: включаючий та виключаючий розмах, дисперсія, стандартне відхилення та їх обчислення.

36.Величини, які характеризують розподіли емпіричних даних: асиметрія та ексцес і їх обчислення.

37. Загальні підходи до визначення достовірності збігів і відмінностей у значеннях досліджуваної ознаки. Статистичні гіпотези, нульова та альтернативна гіпотези, направлені та ненаправлені гіпотези.

38.Поняття „статистичний критерій”, емпіричне та критичні значення

критерію, рівень значимості (статистичної достовірності), помилки I та II роду, потужність критеріїв.

39. Підстави для вибору статистичного критерію, загальне правило прийняття рішення при використанні статистичних критеріїв, вісь значимості, параметричні та непараметричні статистичні критерії.

40. Класифікація задач і методів їх застосування, прийняття рішення про вибір методу статистичної оцінки достовірності відмінностей чи співпадань параметрів і оцінок.

41. Суть задачі оцінки статистичної достовірності відмінностей у рівневі досліджуваної ознаки при порівнянні показників, виміряних у двох групах піддослідних.

42. Призначення, можливості, особливості та умови застосування Q - критерію Розенбаума, загальний вигляд гіпотез, розрахунок емпіричного значення критерію, порядок використання таблиці критичних значень Q - критерію Розенбаума, прийняття рішення про статистичну достовірність відмінностей у рівневі досліджуваної ознаки.

43. Призначення, можливості, особливості та умови застосування U - критерію Манна-Уїтні, загальний вигляд гіпотез, розрахунок емпіричного значення критерію, порядок використання таблиці критичних значень U - критерію Манна-Уїтні, прийняття рішення про статистичну достовірність відмінностей у рівневі досліджуваної ознаки.

44. Призначення, умови застосування, загальний вигляд гіпотез, алгоритм розрахунку емпіричного значення H - критерію Крускала-Уолліса, особливості використання таблиць критичних значень H - критерію Крускала-Уолліса та критерію $/2$, прийняття рішення про істинність чи хибність сформульованих гіпотез.

45. Задача оцінки достовірності тенденцій у показниках досліджуваної ознаки, які проявляються при порівнянні показників, отриманих у процесі вимірювань, проведених у трьох і більше групах піддослідних, призначення, умови застосування, загальний вигляд гіпотез, алгоритм розрахунку емпіричного значення S - критерію тенденцій Джонкіра, особливості використання таблиць критичних значень S - критерію тенденцій Джонкіра, прийняття рішення про істинність чи хибність сформульованих гіпотез.

46. Суть задачі оцінки статистичної достовірності зсувів у значеннях досліджуваної ознаки при порівнянні показників, отриманих у процесі двох вимірювань, проведених у одній і тій же групі піддослідних.

47. Призначення, можливості, особливості та умови застосування G - критерію знаків (критерій Мак-Немара), загальний вигляд гіпотез, розрахунок емпіричного значення критерію, порядок використання таблиці критичних значень G - критерію знаків, прийняття рішення про статистичну достовірність зсувів у значеннях досліджуваної ознаки.

48. Призначення, можливості, особливості та умови застосування T критерію Вілкоксона, загальний вигляд гіпотез, розрахунок емпіричного значення критерію, порядок використання таблиці критичних значень T критерію Вілкоксона, прийняття рішення про статистичну достовірність зсувів

у значеннях досліджуваної ознаки

49. Призначення, умови застосування, загальний вигляд гіпотез, алгоритм розрахунку емпіричного значення χ^2 критерію Фрідмана, особливості використання таблиць критичних значень χ^2 критерію Фрідмана, прийняття рішення про істинність чи хибність сформульованих гіпотез.

50. Призначення, умови застосування, загальний вигляд гіпотез, алгоритм розрахунку емпіричного значення L критерію тенденцій Пейджа, особливості використання таблиць критичних значень L критерію тенденцій Пейджа, прийняття рішення про істинність чи хибність сформульованих гіпотез.

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Андреевков В. Г., Аргунова К. Д. и др. Математические методы анализа и интерпретация социологических данных // Под ред. В. Г. Андреевкова, Ю. Н. Толстой. – М. : Наука, 1989. – 171 с.

2. Артюх С. Ф., Лізан І. Я. Основи наукових досліджень : [підручник] / С. Ф. Артюх, І. Я. Лізан. – Х. : УПА, 2006. – 277 с.

3. Бобилев В. П. Методологія та організація наукових досліджень : підручник / Бобилев В. П., Іванов І. І., Пройдак Ю. С. ; Нац. металург. акад. України. – Дніпропетровськ : ІМА- пресс, 2014. – 643 с.

4. Большев Л. Н., Смирнов Н. В. Таблицы математической статистики / Л. Н. Большев, Н. В. Смирнов. – М. : Наука. Главн. редакция физ.-мат. лит., 1983. – 416 с.

5. Волощук І. С. Основи наукових досліджень. Педагогіка: Навч. посібник / І. С. Волощук. – К., 2006. – 107 с.

6. Гласс Дж., Стенли Дж. Статистические методы в педагогике и психологии / Дж. Гласс, Дж. Стенли. – М. : Прогресс, 1976. – 495 с.

7. Грабарь М. И., Краснянская К. А. Применение математической статистики в педагогических исследованиях. Непараметрические методы / М. И. Грабарь, К. А. Краснянская. – М. : Педагогика, 1977. – 192 с.

8. Гублер Е. В., Генкин А. А. Применение непараметрических критериев статистики в медико-биологических исследованиях / Е. В. Гублер, А. А. Генкин. – Л. : Медицина, 1973. – 142 с.

9. Гулько С. О. Аналіз даних у соціально-педагогічних дослідженнях (збірник задач) : навч.- метод. посіб. / С. О. Гулько. – Луцьк : Вежа-Друк, 2013. – 220 с.

10. Интерпретация и анализ данных в социологических исследованиях / Под ред. В. Г. Андросикова. – М. : Наука, 1987. – 256 с.
11. Как провести социологическое исследование / Под ред. М. К. Горшкова, Ф. Э. Шереги. – М. : Политиздат, 1990. – 288 с.
12. Кислий В. М. Методологія та організація наукових досліджень: Конспект лекцій / Укладач В.М. Кислий. – Суми: Вид-во СумДУ, 2009.-113 с.
13. Кловак Г.Т. Основи педагогічних досліджень : навч. посіб. / Г.Т. Кловак. – Чернігів: Чернігівський державний центр науково- технічної і економічної інформації, 2003. – 260 с.
14. Ковальчук В. В., Моїсєєв Л. М. Основи наукових досліджень : Навч. посібник / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсєєв. – 2. вид., перероб. і доп. – К. : Видавничий дім "Професіонал", 2004. – 206 с.
15. Крушельницька О. В. Методологія і організація наукових досліджень : наук. посіб. / О. В. Крушельницька. – К. : Кондор, 2003. – 192 с.
16. Кыверляг А. А. Методы исследования в профессиональной педагогике / А. А. Кыверляг. –Таллин : Варгус, 1980. – 334 с.
17. Лузан П. Г., Сопівник І. В., Виговська С. В. Основи науково- педагогічних досліджень : навчальний посібник / П. Г. Лузан, І. В. Сопівник, С. В. Виговська. – К.: ДАКККіМ, 2008. – 248 с.
18. Методы педагогических исследований / Под ред. А. И. Пискунова, Г. В. Воробьева. – М. : Педагогика, 1979. – С.191-196.
19. Методы сбора информации в социологических исследованиях. – Кн. 2. – М. : [б. и.], 1990. – 320 с.
20. Новиков Д. А. Статистические методы в педагогических исследованиях (типовые случаи) / Д. А. Новиков. – М. : МЗ-Пресс, 2004. – 67 с.
21. Основи методології та організації наукових досліджень : Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 352 с.
22. Сисоєва С.О., Кристопчук Т.Є. Методологія науково-педагогічних досліджень : Підручник / С.О.Сисоєва, Т.Є.Кристопчук. – Рівне: Волинські обереги, 2013. – 360 с.
23. Остапчук М. В. Методологія та організація наукових досліджень : підручник / М. В. Остапчук, А. І. Рибак, О. С. Ванюшкін ; Міжнар. гуманітар. ун-т. – Одеса : Фенікс, 2014. – 375с.
24. Оуэн Д. Б. Сборник статистических таблиц / Д. Б. Оуэн // Пер. с англ. Л. Н. Большева и В. Ф. Котельниковой. Изд. 2-е, исправл. – М. : Вычислительный центр АН СССР, 1973. – 586 с.
25. Паніна Г. І. Технологія соціологічних досліджень / Г. І. Паніна. – К. : [б. в.], 1998. –198с.
26. Педагогічний експеримент : навч. посіб. / В. І. Євдокимов, Г. П. Агапова, І. В. Гавриш, Т. О. Олійник. – Х. : ОВС, 2001. – 148 с.
27. Пехота О. М. Основи педагогічних досліджень: навч. посіб. / О. М. Пехота, І. П. Єрмакова. – Київ : Знання, 2013. – 287 с.
28. Піча В. М. Соціологія: Загальний курс : навч. посіб. для студ. вищ. закл. освіти України. – К. : Каравела, 2000. – 248 с.

29. Рабочая книга социолога. – М. : [б. и.], 1983. – 457 с.
30. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Романчиков. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 254 с.
31. Рудницька О. П., Болгарський А. Г., Свістельникова Т. Ю. Основи педагогічних досліджень / О. П. Рудницька, А. Г. Болгарський, Т. Ю. Свістельникова. – К : Експрес-Об'ява, 1998. –144 с.
32. Свердан М. М. Основи наукових досліджень: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. М. Свердан, М. Р. Свердан ; Буковинська держ. фінансова академія. – Чернівці : Рута, 2006. – 352 с.
33. Сидоренко Е. В. Методы математической обработки в психологии / Е. В. Сидоренко. – СПб. : Речь, 1996. – 212 с.
34. Суходольский Г. В. Основы математической статистики для психологов / Г. В. Суходольский. – Л. : ЛГУ, 1972. – 428 с.
35. Тюрин Ю. Н. Непараметрические методы статистики / Ю. Н. Тюрин. – М. : Знание, 1978. – 64 с.
36. Марченко С. Я. и др. Методология и методы социально-педагогических исследований / С. Я. Харченко. – Луганськ : [б. и.], 2001. – 216 с.
37. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / Г. С. Цехмістрова. – К. : Видавничий Дім „Слово”, 2003. – 240 с.